

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ 44-й ◆ № 6 (1300). ◆ 17 ЛЮТОГО 1978 р. ◆ Виходить щоп'ятниці.

**Сьогодні
в номері:**

- ◆ Новини.
- ◆ Відгомін сесії.
- ◆ Комсомол університету і рішення листопадового (1977 р.) Пленуму ЦК Компартії України.
- ◆ Радянській Армії — 60! Підбірка «Непереможна і легендарна».
- ◆ Розповідь про ленінську школу молодого лектора.
- ◆ Меридіан дружби.
- ◆ Газета виступила. Факультет не заспокоївся.
- ◆ Студентські каникули.
- ◆ Наш календар.

**ЗА ПУТІВКАМИ
КОМІТЕТУ
КОМСОМОЛУ**

По всій країні проходить зараз місячник військово-патріотичної роботи, присвячений 60-річчю з дня народження Радянської Армії та Військово-Морського Флоту. За путівками комітету комсомолу студенти читають лекції на місцях свого проживання, організують зустрічі громадян з ветеранами громадянської та Великої Вітчизняної воєн. Широко проводяться екскурсії по місцях трудової та бойової слави.

Група студентів університету за путівками обкому комсомолу виїздить з лекціями в райони області.

НОВИНИ

**По університету
Є рекламний
проспект**

Кольоровий проспект, присвячений Одеському ордену Трудового Червоного Прапора державному університету ім. І. І. Мечникова, випущений видавництвом «Вища школа».

В проспекті містяться відомості про факультети і кафедри, музеї і астрономічну обсерваторію, обчислювальний центр і ботанічний сад, про підготовче відділення і підготовчі курси ОДУ, розповідається про форми і методи навчання в університеті і аспірантурі, про наукову роботу колективу і роботу наукового студентського товариства. Стисло і конкретно розповідається в проспекті про дисципліни, які вивчаються на факультетах, кваліфікацію і можливі місця роботи майбутніх спеціалістів, про зв'язки з іншими вищими навчальними закладами міста, країни, зарубіжними вузами.

Значне місце в проспекті приділено ідейно-виховній роботі, побуту і відпочинку студентів.

Проспект стане добрим і надійним помічником випускників середніх шкіл і технікумів у виборі майбутньої професії.

В підготовці проспекту брала участь редакція гуманітарної і природознавчої літератури. Відповідальний редактор професор В. В. Сердюк.

Лекції в районі

Наприкінці січня група співробітників фізичного факультету, науково-дослідного інституту фізики і астрономічної обсерваторії виїхала в Комінтернівський район з лекціями і бесідами про нові досягнення фізичної науки і її зв'язок з народним господарством.

Лекції і бесіди проводились для вчителів і школярів, робітників комбикормового заводу, друкарні, трудівників колгоспу ім. І. В. Мічуріна і ін. Особливий інтерес викликали лекції доцента С. М. Конгуша «Чи може людина керувати погодою?», кандидата фізико-математичних наук І. О. Шостаки «Дослідження Місяця космічними апаратами», кандидатів фізико-математичних наук М. В. Малущина і Б. В. Коробіцина «Нові джерела світла і їхнє практичне використання». Ці і інші лекції (всього їх було прочитано дев'ять) отримали схвальні відгуки численних слухачів.

ВІДГОМІН СЕСІЇ

Успіхи відраді

В зимову сесію 1977/78 учбового року, що щойно закінчилась, екзамени з політичної економії з усіх форм навчання складало 1251 чоловік, з них 804 по денній формі навчання, 182 — по вечірній і 265 — по заочній.

Найвищу успішність показали заочники. У них вона становить 98,2 проц. На вечірній формі навчання вона досягла 98 проц. проти 90,5 проц. в минулу зимову сесію. На денній формі навчання успішність становить 97,5 проц. Майже кожний дев'ятий студент, що навчається на стаціонарі, одержав відмінну або добру оцінку.

Такі наслідки досягнуто завдяки наполегливій роботі студентів і викладачів протягом семестру. Важливу роль в забезпеченні глибоких знань з політичної економії відіграли атестація, консультації, підготовка рефератів, участь студентів у науковій роботі. Частина студентів була залучена до виконання господарської тематики.

В розрізі факультетів найвищої (стопроцентної) успішності досягнуто на історичному, геолого-географічному та хімічному факультетах. Однак 20 студентів університету, що становить 2,5 проц., виявили на екзаменах незадовільні знання. Найбільше таких студентів виявилось на фізичному і механіко-математичному факультетах, де успішність становить лише 95 проц., і факультеті романогерманської філології (успішність 95,2 проц.).

Викладачі кафедри вживають необхідних заходів, щоб забезпечити своєчасне подолання студентами заборгованості з політичної економії.

Наслідки сесії показали, що лише ті студенти, які з тих чи інших причин не відвідували лекцій, семінарів, не брали участі в науковій роботі, не змогли своєчасно оволодіти програмою з економічної теорії. Таких одиниці. Абсолютно переважна більшість студентів ґрунтовно оволоділа знаннями економічних закономірностей комуністичного будівництва, методологією і методикою боротьби з ворожими економічними концепціями ідеологів антикомунізму.

Одержані знання майбутні молоді спеціалісти понесуть в життя і вміло застосують в своїй практичній роботі.

**О. ЛОБУНЕЦЬ,
завідуючий кафедрою
політичної економії,
професор.**

**Матеріали, присвячені 60-річчю Радянської Армії,
читайте на 2-й сторінці**

Партійна кличе Постанова

ПРО РОБОТУ КОМСОМОЛЬЦІВ ПО ВИКОНАННЮ РІШЕНЬ ЛИСТОПАДОВОГО (1977 р.) ПЛЕНУМУ ЦК КОМПАРТІЇ УКРАЇНИ РОЗПОВІДАЄ СЕКРЕТАР КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ЮРІЙ НЕМЧЕНКО.

Могутнім стимулом підвищення політичної і трудової активності молоді стала підготовка до святкування 60-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції, прийняття нової Конституції СРСР, в якій відображена ленінська турбота нашої держави і Комуністичної партії про молодь.

Як нове яскраве свідчення постійної уваги до молоді, піклування про її ідейне загартування сприйняли комсомольці і молодь Одеського університету рішення листопадового (1977 р.) Пленуму ЦК Компартії України «Про роботу партійних організацій республіки по виконанню рішень XXV з'їзду КПРС про поліпшення комуністичного виховання молоді і посилення партійного керівництва комсомолом».

У доповіді члена Політбюро ЦК КПРС, першого секретаря ЦК КПУ В. В. Щербіцького і в Постанові Пленуму відзначається, що комсомольці і молодь республіки беруть активну участь у вирішенні соціально-економічних завдань, у громадсько-політичному житті, проводять багатогранну роботу по вихованню підрастаючого покоління, мобілізації зусиль молоді на успішне виконання рішень XXV з'їзду КПРС.

Разом з тим Пленум відзначив, що ще слабо працює частина комсомольських організацій. В діяльності деяких комітетів комсомолу мають місце формалізм і паперотворчість.

27 листопада 1977 року на

розширеному засіданні комітету комсомолу було розглянуто питання про підсумки листопадового (1977 р.) Пленуму ЦК Компартії України і завдання комсомольської організації університету по поліпшенню комуністичного виховання молоді. З доповіддю виступив заступник секретаря комітету комсомолу з ідеологічної роботи С. Федорко. У виступах членів комітету комсомолу Л. Половенко, О. Штокало, Г. Довбуш, ветерана комсомолу Є. В. Сизоненко відзначалося, що найважливішим завданням комсомольських організацій, яке витікає з рішень Пленуму, є забезпечення комплексного підходу, органічної єдності ідейно-політичного, трудового і морального виховання молоді. Особливої уваги потребує формування дійсно наукового світогляду, високих моральних якостей, з якими юнаки і дівчата вступають у самостійне трудове життя після закінчення університету. Їх комуністична переконаність, активна життєва позиція залежать перш за все від того, наскільки глибоко вони оволодіють ідейною спадщиною класиків марксизму-ленізму, історичним досвідом КПРС.

На комітеті були затверджені заходи по виконанню постанов листопадового (1977 р.) Пленуму ЦК Компартії України, спрямовані на подальше посилення комуністичного виховання молоді, підвищення трудової і громадської активності кожної молоді людини, на організаційно-полі-

тичне зміцнення комсомольських лав.

На всіх факультетах відбулися факультетські комсомольські збори з такою ж чергою денно. З доповідями на них виступали секретарі або члени партійних бюро факультетів.

В доповідях і виступах на зборах говорилося передусім про те, що одним із центральних завдань студентства є сумлінне, творче, справді комуністичне ставлення до гонимого обов'язку студентів — навчання. У центрі уваги були також питання виховання підрастаючого покоління в дусі радянського патріотизму, готовності до захисту соціалістичної Вітчизни, виховання юнаків і дівчат на героїчні традиції партії, Ленінського комсомолу, питання морального виховання, формування у молодих людей високої політичної культури, ідейних і моральних якостей. На зборах були прийняті конкретні заходи по виконанню рішень Пленуму.

Громадсько-політична атестація комсомольців — учасників Ленінського заліку, зимової сесії свідчать про те, що робота, проведена комітетом комсомолу і комсомольськими організаціями на факультетах по виконанню рішень Пленуму ЦК КПУ, має непогані результати.

**Ю. НЕМЧЕНКО,
секретар комітету комсомолу університету.**

Що у Вашому житті пов'язане з армією?

Н. М. Якупов:

— З армією в моєму житті пов'язано багато, але найбільше — війна. З її фронту не повернувся мій батько. А я з малих років люблю воїнів нашої армії за сміливість і мужність, за витримку і надзвичайне почуття товарищескості. І тому теми моїх наукових робіт: монографій, книжок пов'язані зі становленням і загартуванням Радянської Армії. У 1967 році вийшла книжка «Більшовики на чолі революційних солдатських мас», в 1972 — «Боротьба партії більшовиків за армію в період двовладдя», у

Нехай на землі буде мир!

НА ЗАПИТАННЯ НАШИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ ВІДПОВІДАЮТЬ ГЕРОІ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ, ЗАВІДУЮЧИЙ КАФЕДРОЮ ІСТОРІЇ КПРС, ПРОФЕСОР Н. М. ЯКУПОВ І СТАРШИЙ ВИКЛАДАЧ КАФЕДРИ НОВОЇ І НОВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ А. З. ЯРОВИЙ.

1975 — «Боротьба за армію в 1917 році». Зараз готую до публікації збірник нарисів «Батьківщині вірні сини».

А. З. Яровий:

— Для мене, як і для більшості моїх ровесників, поняття «армія» і «Велика Вітчизняна війна» — нерозривні. День мого призову в армію — 30 червня 1941 року. Пам'ятаю перший день війни. Закінчував я тоді II курс нашого історичного факультету. Вранці прийшли на останній іспит — а тут війна. Іспит склали. В той же день в університеті почали створювати різного призначення загоны зі студентів і викладачів. Я потрапив до винищувального загону — вели боротьбу проти диверсантів.

Чи довелося Вам брати участь у Великій Вітчизняній війні?

Н. М. Якупов:

— На жаль, участі у війні я не брав. Не вийшов віком. Кадровим офіцером я став уже після війни, коли скінчив

Львівське військово-політичне училище. Був політпрацівником, і якби не погіршився стан здоров'я, мабуть, ще й досі був би в лавах Радянської Армії. Признатися, задрю тим, хто нині служить в армії.

Дуже поважаю людей, котрі воювали. А таких у нас на кафедрі чимало: старшина запасу І. Г. Никифорчук, який дійшов до Берліна; доцент Я. М. Штернштейн, учасник оборони Одеси, доцент В. В. Сенюшкін, старший лейтенант запасу; старший викладач Є. І. Дятлов, який командував підрозділом легендарних «катуш»; доцент П. С. Столяр і багато інших...

Усі вони показували зразки героїзму в буремні роки Великої Вітчизняної, а тепер з величезною відповідальністю ставляться до своїх мирних обов'язків. Вони часті гості не лише в трудових колективах, а й у воїнів Червонопрапорного Одеського

військового округу. При кафедрі працює військово-патріотичний клуб «Іскра», в роботі якого наші ветерани беруть найактивнішу участь.

Розкажіть, будь ласка, коротко свою армійську біографію...

А. З. Яровий:

— З 1941 року, з початку війни, до лютого 1942 року вчився в Одеському піхотному училищі, а вже в березня почав воювати в складі 60-ї армії до серпня 1942 року. Потім перейшов у розпорядження Південно-Західного фронту. У складі I Гвардійської армії брав участь в боях під Сталінградом. Разом з військами у наступі дійшов аж до Запоріжжя. Далі — Курська дуга. Узимку 1944 року форсував Дніпро в районі Дніпродзержинська, потім наша частина наступала на Вознесенськ, Роздільну, Кучургани, Яски. Брав участь у розгромі Копанського плацдарму під Тирасполем. Війну скінчив у Австрії, пройшов-

ши Румунію, Болгарію, Угорщину, Югославію... На фронті увесь час був розвідником: заступником командира моторозвідувальної роти, старшим офіцером розвідки. Періодами був командиром розвідувального батальйону.

Демобілізувався в червні 1946 року, повернувся до Одеси і знову став студентом істафу ОДУ.

Про що Ви думаєте зараз, коли усі ми готуємося відзначити 60-річчя Радянської Армії і Військово-Морського Флоту?

Н. М. Якупов:

— Знаєте, не вважайте мої слова красивою фразою, але я схилився перед радянськими воїнами, перед Радянською Армією за її міць і високу людяність. Адже завдяки їй ми майже 33 роки живемо в мирі. Хочеться, щоб мир на землі був завжди.

А. З. Яровий:

— Згадуючи своїх друзів-істориків, які полягли на фронті (з 500 чоловік живими залишилося близько 20), згадуючи те, яке горе несе народові війна, хочеться, щоб чорна хмара війни ніколи не нависала над нашою радянською землею.

Матеріали інтерв'ю підготували Л. Миколаєнко та В. Гомін.

НЕПЕРЕМОЖНА І ЛЕГЕНДАРНА

23 лютого виповнюється 60-років Радянській Армії і Військово-Морському Флоту СРСР

В. І. ЛЕНІН—ОРГАНІЗАТОР ЗБРОЙНИХ СИЛ СРСР

Створення Збройних сил соціалістичної держави було прекрасною сторінкою в діяльності Комуністичної партії та її вождя В. І. Леніна. В. І. Ленін всебічно розвинув марксистські погляди на закономірність виникнення нової військової організації пролетарського типу. Зародком нової армії Радянської держави була Червона гвардія. Вона зіграла вирішальну роль у перемозі Жовтневого збройного повстання і у подоланні перших контрреволюційних закладів. Та завдання збройного захисту Радянської держави не могло бути вирішене одними загонами Червоної гвардії. Неспроможна була для захисту соціалістичного ладу і стара армія. Ленінський план перебудови старої армії заключався у повній її демократизації і поступовій демобілізації в поєднанні із створенням армії Радянської держави.

Першим державним актом, який проголосив ідею створення нової армії — армії робітничо-селянської і постійної, була написана В. І. Леніном «Декларація прав трудящого і експлуатованого народу». В основу побудови і всієї діяльності Збройних Сил соціалістичної держави В. І. Ленін поклав принцип свідомості. На перших порах існування нової армії здійснювався добровільний принцип її комплектування із представників трудящих класів. Комуністична партія і В. І. Ленін добре розуміли, що в умовах створення єдиного антирадянського фронту обмежуватись тільки добровольцями в Червоній Армії не можна. Враховуючи перелом у свідомості значної частини селянства, партія за пропозицією Ілліча відмовилася від добровільства як

основного принципу комплектування армії. 29 травня 1918 року ВЦВК прийняв декрет «Про примусовий набір в РСЧА». Створюючи регулярну армію, партія зосередила свою увагу на підготовці військових кадрів, широкому використанні досвіду старих військових спеціалістів. Виходячи з ленінських вказівок, V з'їзд Рад поставив завдання планомерного використання для побудови Червоної Армії «всіх видів військової науки».

Найважливішим етапом у будівництві Збройних Сил був VIII з'їзд ВКП(б), який затвердив ленінську лінію на завершення побудови регулярної армії із суворою дисципліною і централізацією, з добре поставленою партійно-політичною роботою. В. І. Ленін розглядав партійно-політичну роботу в Червоній Армії як одну із основ діяльності Комуністичної партії по керівництву Збройними Силами. Серед заходів по створенню Червоної Армії особливе місце займає інститут військових комісарів. Своім особистим прикладом мужності і героїзму комісари вносили у війська дух дис-

ципліни і стійкості. Без військкома, говорив Ленін, ми не мали б Червоної Армії. Вождь світового пролетаріату постійно підкреслював інтернаціональний зміст історичної місії Радянських Збройних Сил. Відстоюючи завоювання соціалістичної революції, Радянська Армія захистила Батьківщину, світло миру і прогресу, вогнище світової революції в роки громадянської війни, врятувала світ від чорної чуми фашизму в роки II світової війни. Ленінські принципи будівництва Радянських Збройних Сил, їх навчання і виховання дістали подальший розвиток у рішеннях з'їздів КПРС та в інших партійних документах. Ленінські принципи військового будівництва знайшли практичне застосування і дальший творчий розвиток у будівництві армії країн соціалізму. Їх бойова спіддружність, закріплена Варшавським договором, втілює торжество ленінських ідей про найтісніше, в тому числі і військово, згуртування сил соціалізму проти імперіалізму.

А. ГЛАДАНЮК,
студент II курсу істафу.

У прикордонників

В ці передсвяткові дні широким відзначенням 60-річчя Радянської Армії і Військово-Морського Флоту ще більше активізувалась робота по культурному шефству над воїнами Червонопрапорного Одеського військового округу. Вже стало доброю традицією проведення зустрічей з учнями нашого університету з тими, хто сьогодні оберігає мирну працю радянських людей. В гостях у воїнів Одеси і її пригородів побували професори В. В. Сердюк, В. П. Тульчинська, Ю. О. Карпенко, А. В. Недзвідський, Н. М. Якупов, Є. В. Додін, доценти І. П. Зелінський, В. М. Єрмолаєв, Ю. С. Романов, А. І. Балобаєв та інші.

Учені філологічного факультету склали основне ядро для проведення діючого протягом цілого року лекторія «Жовтень і література народів СРСР». В ньому взяли участь доценти Л. В. Берловська і Л. М. Чепурнова, П. Т. Маркушевський і Д. К. Кондратьєва, В. Ф. Руденко і Є. М. Прісовський, Є. І. Петряєва і Д. С. Чернявська, Є. В. Владимірова і В. О. Фабіанська та ряд інших.

В такому ж постійно діючому лекторії для воїнів округу, присвяченому темі «Великий Жовтень і науково-технічний прогрес», взяли участь з учнями університету професори С. А. Мороз, Ф. С. Замбриборщ, доцент К. Є. Повітчана.

Нещодавно наші учні про-

вели тиждень у прикордонників Дунаю. Доцент кафедри української літератури П. Т. Маркушевський і науковий працівник обсерваторії університету Р. К. Сахарова щоденно виступали перед офіцерами і солдатами на прикордонних заставах з лекціями. Не раз після лекцій зав'язувалася щира розмова-бесіда гостей і господарів застав. Потрібно було бачити, з якою увагою молоді воїни слухали виступ ветерана Великої Вітчизняної війни, учасника Сталінградської битви, бывшего командира мінометної батареї П. Т. Маркушевського з лекціями «Подвиг народу славен в віках», «Подвиг Сталінграда», «Поезія мужності».

Надовго запам'ятають воїни лекцію Р. К. Сахарової «Від штурму Зимового — до штурму космосу», яка ілюструвалася цікавими діалогами.

Висловлюючи свою щирю подяку учням університету за прочитані лекції та проведені бесіди, прикордонники не раз частували їх своїми солдатським обідом чи вечерою.

Тоді ж було прочитано ряд лекцій по лінії товариства «Знання» в містах Рені, Ізмаїлі портовикам, робітникам заводів і майстерень, робітничій та учнівській молоді. В активі кожного з виступаючих виявилася біля двадцяти лекцій.

Наш кор.

Активно працює університетська організація ДТСААФ. Численні гуртки, спортивно-технічний клуб, стрільковий тир — усе це дає змогу залучати до оборонного товариства багатьох студентів. На знімку: момент змагань з кульової стрільби.

Фото М. ЗАДОРЖНОГО.

Школа лекторської майстерності

Ленінська школа лекторів-пропагандистів в університеті виникла 20 років тому на основі спецкурсів і спецсемінарів на геолого-географічному (доцент Д. І. Богуненко) і історичному факультетах (доцент П. Г. Чухрій). Спочатку були створені лекторські групи тільки на цих двох факультетах. Такий досвід був перенесений і на інші факультети: філологічний, юридичний, механіко-математичний та інші. З початку свого існування школа об'єднувала 40—50 чоловік найбільш активних лекторів-пропагандистів. Але з часом школа значно збільшила свій склад. Тепер вона об'єднує понад 200 чоловік.

За роки роботи ленінської школи молодих лекторів її слухачі прочитали тисячі лекцій перед робітниками, колгоспниками, учнями училищ та середніх спеціальних закладів, студентами вузів, учнями та вчителями шкіл в Одесі та області.

Школу молодого лектора закінчили багато істориків, філологів, юристів, хіміків, математиків, геологів, фізиків — людей найрізноманітніших професій. Сьогодні це викладачі шкіл, середніх та вищих навчальних закладів, вчені, керівники партійного і державного апарату. Специфіка професій, які здобуваються в нашому університеті, заключається в тому, що випускники постійно повинні працювати з людьми. А цьому необхідно вчитися. Школа молодого лектора якраз і вносить свій вклад в даному напрямку.

Партком університету приділяє роботі ленінської школи лекторів велику увагу. Він цікавиться кожним її заняттям, організаційною роботою, програмою, лекторським складом, залучає до цієї роботи секретарів парторганізацій факультетів. Велику роботу з молодими лекторами проводить комітет комсомолу університету. Така увага до школи, до молодих лекторів з боку парткому, парторганізацій факультетів, комсомольської організації університету допомагає, в роботі, посилює інтерес студентів до лекційної пропаганди.

Керівники школи доцент П. Г. Чухрій і заступник секретаря комітету комсомолу С. Федорко роблять все для того, щоб перед студентами виступали з цікавими і змістовними лекціями найбільш досвідчені лектори Одеського

університету. З лекціями перед слухачами школи виступали професори Д. Г. Елькін, І. М. Дузь, П. І. Карішковський, В. М. Якупов, Г. А. Вязовський, І. І. Кобиляцький, О. В. Сурилов, доценти Р. А. Личковський, Д. М. Щербаков, Д. І. Богуненко, Л. О. Жебрак. В школу запрошувались відомі московські і київські лектори професори І. А. Старченко, В. А. Кудін, відомий лектор-міжнародник Одеської обласної організації товариства «Знання» І. І. Цацко та інші.

В програмі роботи школи значне місце займають розділи ораторського мистецтва, лекторського уміння, педагогічних і психологічних основ лекторської роботи, культури мови, методики підготовки лекцій. Глибоко вивчаються ленінські принципи партійної пропаганди, теорія марксистсько-ленінізму і її творча розробка в рішеннях з'їзду КПРС, в виступах керівників Комуністичної партії і Радянської держави. Вся система радянського способу життя, творче вивчення ленінської спадщини озброюють молодих лекторів глибокими науковими знаннями та принципами партійної пропаганди.

Велику віддачу роботі школи видно в практичній роботі лекторів. Майже в кожному районі нашої області знають студентів-лекторів університету. Так, наприклад, лише за останній рік студенти історичного факультету зробили виїзди з лекціями в Савранський, Біляївський, Великомихайлівський, Березівський райони, виступали перед будівниками республіканської ударної комсомольської будови Григорівського порту, перед слухачами училищ та шкіл м. Одеси. Звідусіль ідуть хороші відгуки про ці лекції. З великим задоволенням слухають скрізь лекції студентів V курсу І. Ковалюк, Г. Дерменжі, І. Загарія, В. Шевчука, В. Пуляра, В. Присяжнюка, студентів IV курсу В. Туз, М. Копитова.

Зараз перед ленінською школою лекторів-пропагандистів стоять важливі завдання, пов'язані з інтенсивною підготовкою комсомольської організації до XXIII з'їзду ЛКСМУ, XVIII з'їзду ВЛКСМ та 60-річчя Ленінського комсомолу.

**В. ГОШУЛЯК,
Т. ЩЕРБИНА,
студенти V курсу історичного факультету.**

НОВИНИ

ПО УНІВЕРСИТЕТУ

Йде Ленінський залік

На факультетах, в академічних групах, на кафедрах і службах університету проходить суспільно-політична атеція студентів і співробітників університету по 1-му етапу Ленінського заліку «Рішення XXV з'їзду КПРС — в життя!».

Першими отримали право атестуватися найкращі комсомольці академічних груп. Всього в комсомольській організації атестується 5700 комсомольців.

Семинар кураторів

13 лютого у великому актовому залі відбувся черговий семінар кураторів академічних груп університету. Перед присутніми виступили із доповідями доцент С. І. Апатов («Радянсько-американські відносини на сучасному етапі в умовах міжнародної розрядки») та від Одеського воєнного округу полковник В. Я. Непомнящий («В. І. Ленін і нова Конституція СРСР про захист соціалістичної Батьківщини»).

Семинар пройшов на високому рівні.

Нагорода аматорам

За активну участь у факультетській художній самодіяльності і в зв'язку з успішним виступом на міжфакультетському огляді наказом ректора університету нагороджено грошовою премією в розмірі 40 крб. 19 студентів. Цим же наказом відзначено грамотами 26 студентів, 25 студентам виноситься подяка.

Спільне засідання

Спільне засідання комітету ЛКСМУ, первинної організації ДТСААФ та спортивної кафедри університету проведено цими днями. На засіданні обговорювалися питання підвищення патріотичної та ідейно-політичної роботи серед студентів.

Наш кор.

Шкода, що канікули скінчилися

Гостинно розчинив свої двері перед іноземними студентами, які навчаються в радянських вузах, республіканський інтернаціональний табір «Маяк», розташований на 11-й станції Великого Фонтану. Тут вони провели свої зимові канікули. Студенти їздили на екскурсії по визначних місцях Одеси, у каткомбі в селі Нерубайському, відвідали театри, кіно. Провідні викладачі вузів виступали перед ними з лекціями про досягнення нашої країни за 60 років Радянської влади, про нову Радянську Конституцію.

У таборі проводився конкурс стіннівок, що випустили уже тут, на відпочинку. Жюрі опинилось в складному становищі, коли слід було визначити переможця. Дуже цікаво і мальовничо було оформлено багато газет. По цих газетах можна вивчати географію тих країн, з яких приїхали наші зарубіжні друзі.

Із задоволенням студенти брали участь в шахово-шашковому турнірі і в змаганнях з настільного тенісу. В кінці зміни вони виступили перед радянськими громадянами, що відпочивали у будинку відпочинку «Маяк», з концертом художньої самодіяльності. Це був справжній вечір інтернаціональної дружби. На ньому переможці спортивних змагань, а також конкурсу стіннівок і учасники художньої самодіяльності отримали пам'ятні дарунки.

Багато праці і зусиль доклали в організацію доброго відпочинку і побуту іноземних студентів директор Одеського будинку відпочинку «Маяк» Заслужений працівник охорони здоров'я УРСР Ніна Володимирівна Протопова, в. о. начальника табору В. М. Книш, комісар В. П. Бельдій та інші.

А ось що говорять про відпочинок самі студенти:

— Я ще не вмю добре го-

ворити російською мовою, тому що навчаюся в Одесі всього кілька місяців, — сказав Мустафа Мухаммаду з Мадриданії. — І вже можу сказати: мені дуже сподобалося відпочивати у таборі. Тут ми жили однією дружною сім'єю. Шкода тільки, що зимові канікули закінчилися і ми повинні їхати з цього гостинного будинку.

Кубинці Естер Альваре Годой і Оскар Гонсалес відпочивають у цьому таборі вже третій рік. Тут вони готуються до іспитів, тому що в цей час у них завжди сесія. В Одесі вони створили сім'ю і вважають Радянський Союз своєю другою Батьківщиною.

Задоволені відпочинком кубинські студенти Хосе Антоніо та Тірос Рейес. Ми дізналися, що влітку разом із своїми радянськими друзями вони працювали в студентському будівельному загоні, зароблені гроші передали у фонд XI Всесвітнього фестивалю молоді в Гавані. А влітні канікули обов'язково будуть на ньому.

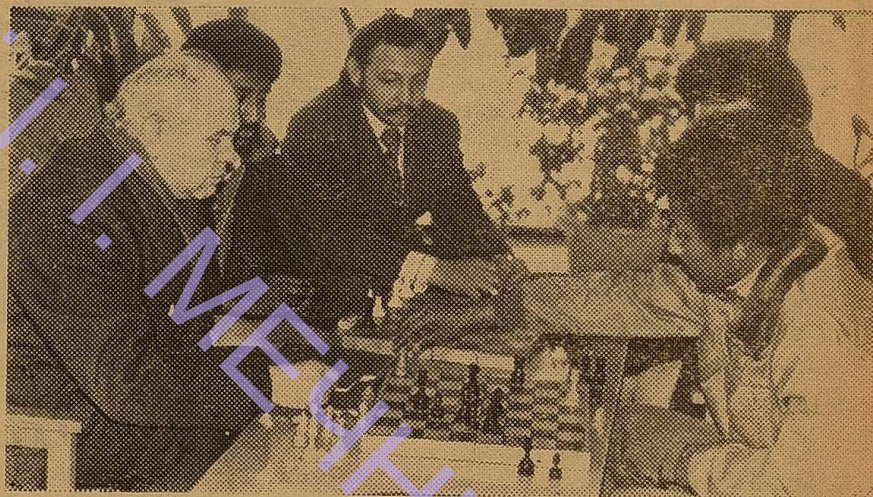
Самуель Соуса з Панами дуже зрадів, коли почув, що їде навчатися в Радянський Союз. Після підготовчого факультету він уже відпочивав у Києві і Кишиневі. А зараз йому сподобався відпочинок в таборі друзів, де всі відпочивають себе, як вдома.

Тут ми наочно переконалися в реальності проголошеного Радянською Конституцією права на відпочинок і в тому, що здійснення його гарантується Радянською країною, — додав він іспанською мовою.

І хоч молоді у цьому таборі говорять багатьма мовами світу, об'єднує всіх російська мова. А допомагають їм в цьому викладачі російської мови.

**К. ЄВДОКИМОВА,
співробітниця кафедри російської мови для іноземних студентів.**

На знімку: студенти-іноземці за шаховою дошкою.

А МИ НЕ ЗАСПОКОЇЛИСЬ...

На засіданні ради факультету з цього питання виступили провідні викладачі факультету, заступники декана.

Питання про успішність на факультеті — одне з найважливіших не тільки в період екзаменаційних сесій. Воно розглядалось і розглядається регулярно на засіданнях партійного, комсомольського та профспілкового бюро, на засіданнях кафедр і вченої ради факультету. Результати зимової екзаменаційної сесії на факультеті співпадають з результатами проведених у семестрі атестацій. На відділенні прикладної математики успішність дещо вища, ніж на відділенні класичної математики. І на це є об'єктивні причини: на відділеннях прикладної математики набір

студентів значно сильніший, ніж на відділеннях класичної математики. В період цієї екзаменаційної сесії викладачі факультету організували щоденно консультації не лише на кафедрах, а і в гуртожитку № 6, де мешкає значна частина студентів факультету. Про це подбали деканат, партійне та профспілкове бюро. Але викладачі не задоволені ефективністю консультацій у гуртожитку, бо цими консультаціями за 2—3 години присутності викладача користуються в основному 4—8 студентів, і, на жаль, не гірших, а кращих.

Велику роботу із «хвостистами» проводить деканат, учбово-виховні комісії курсів та факультету. З такими студентами проводяться бесіди,

консультації, а батькам «безнадійних» студентів пишуться листи. Ці заходи дають добрі наслідки.

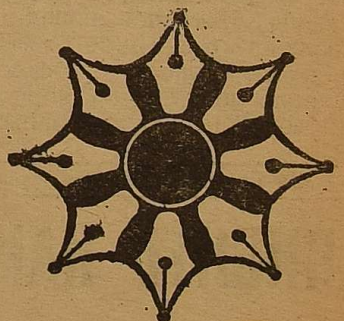
При аналізі успішності на факультеті, при підготовці матеріалів на вчену раду група аналізу факультету зробила висновок, що з суспільних наук успішність на факультеті не гірша, ніж на гуманітарних факультетах.

В останній час факультет працює над питанням, зв'язаним з причинами відставання факультету зі спеціальних дисциплін. На сьогодні ми знаємо, що певна кількість студентів починає працювати майже перед сесією, і те, що деякі викладачі не завжди відповідально ставляться до своїх обов'язків, і те,

що частина студентів не завжди відвідує обов'язкові консультації. Факультет працює над усуненням цих недоліків.

Так що факультет не заспокоївся, факультет прагне вирішити проблеми, які поставлені газетою в кореспонденції «Чи не передчасно заспокоїлись?»

**М. ТИХОНЕНКО,
декан факультету, доцент,
В. ГРЕБЬОНКІН,
секретар партбюро, доцент.**

У номері газети «За наукові кадри» від 27 січня 1978 року механіко-математичний факультет критикувався з приводу великої кількості двійок із спеціальних дисциплін в період зимової сесії.

Питання про хід зимової сесії та її підсумки на першому і п'ятому курсах було розглянуто на засіданні вченої ради факультету 30 січня 1978 року.

«За наукові кадри»

СПІЗНАТИ СВІТУ ДАЛЬНІЙ ВИДНОКРУГ

Фотоплівка зафіксувала групу молодих людей — студентів-біологів Одеського держуніверситету та їх нових друзів з міжнародного клубу Єреванського університету з поетичною назвою «Крунк» — «Жувель». Група біологів з Одеси являє собою міжнародну єдність восьми різних країн: Болгарії і Польщі, Куби і Колумбії, Коста-Ріки і Замбії, Сирії і Конго. Ваган Саркісян — президент «Крунку» каже, що досі йому не стрічалося такої різноманітної групи. Тим паче, що і зовнішністю і характерами вони теж надто відрізняються один від одного: довгий і худий, схожий на Дон Кіхота, Данієл Бос з Польщі цікавиться психологією, невисокого і міцного болгарина Владо Цонева турбують проблеми молоді, Марджі Хесуп з Колумбії захоплюється живописом...

Біологи — люди допитливі, все навкруги вабить їх. І за прошення з Вірменії, вони, звичайно, сприйняли з радістю.

...І ось вона, чудова сонячна Вірменія. За вікнами автобуса проносяться сади і виноградники, яскраві галявини квітів і зелені поля. Ділянка шляху огорожена. Перед нею напис, зворушливий своєю людністю: «Вибачте за погану дорогу. Вона ремонтується для вас».

Та не тільки дерева і квіти зустрічаються на шляху. Кам'яниста і сувора земля Вірменії, полита кров'ю народу, що виніс всі негоди, які випали на його долю, вистраждав в боях із загарбниками свою незалежність, знайшов своє щастя в братнім союзі республік-сестер.

Незабаром, прошурхотівши шинами, автобус спинився біля гуртожитку на проспекті Леніна. Захоплені розмовою з друзями «одесити» навіть не помітили, як приїхали до місця призначення.

В кімнатах для гостей, розташованих на другому поверсі, затишок і комфорт, поліровані меблі, скельця дзеркал, на столиках вази з квітами. Після короткого відпочинку на гостей чекало студентське застлля: ароматний шашлик, свіжий запашний матнаш, прохолодне мацоні (напій з кислого молока). Підкріпившись, вирушили у місто.

Єреван зустрів цілою гамою кольорів. Вибудовані з туфу будинки в променях сонця здавалися то вкритими шкірою звірів, то яскравим килимом східних майстрів. Так, Таманян зробив своє місто неповторним, надавши йому пишності і екзотики сходу, втілюючи в каміння всю поетичність вірменського народу, і саме йому, єдиному з архітекторів, вдячний народ спорудив пам'ятник. Три гвоздики — білу, роже-

ву і червону поклала на край кам'яної мантії Туманяна Солано Грейс, дівчина з Коста-Ріки. І група рушила далі проспектом Леніна, вулицею Абовяна на площу, де височить на п'єдесталі фігура полум'яного революціонера Степана Шаумяна, одного з 26-ти бакинських комісарів.

По дорозі до нас приєдналися Грачик і Гаяне, студенти Єреванського університету. Ваган, обійнявшись з Раулем Родригесом з Куби, веде з ним розмову іспанською мовою. А взагалі він володіє п'ятьма мовами, серед них французькою та італійською. Це представник народу, у якого до революції на десятки людей приходилася одна книга.

Блукати вулицями Єревану надвичайно приємно. В косих променях сонця суворі лінії Оперного театру набувають ще більшої строгості і загадковості. Майже на кожному кроці

зустрічають групу пам'ятників видатним діячам культури — поетам Туманяну і Ісаакяну, революціонеру-іскрівцю Спандаряну і другу Герцена і Огарьова, Чернишевського і Добролюбова Набалдзяну, і нашому Грибоедову. «Чому вашому? — сміються єреванські друзі. — Грибоедов і наш теж. Вірмени знають і люблять поета і дипломата, який багато зробив для щастя їх народу».

А от піднявся над містом на змиленому коні Давид Сосунський — герой вірменського епосу. Рука з палашем занесена над тими, хто пригноблював і поневіряв його народ. «Хто з мечем до нас прийде, від меча і загине! — проголосив колись Олександр Невський. — На тому стояла і стоїть Російська земля!». На тому стоїть і народ Вірменії.

А тим часом стомлені студенти добралися до площі із співаючими фонтанами і присіли на мармурові сходинки.

Сконструйовані на електричних пристроях фонтани «співають» зворушливі вірменські мелодії, коли відмітка води досягне певного рівня. Патент на «співаючі» фонтани закуплений нещодавно Японією.

А сонце вже сховалося за будинками, і пора вже було повертатися до гуртожитку.

Ранок наступного дня зустрів прохолодою після нічного дощу. Автобус вже стояв на поготові і, коли всі посідали, рушив повз новобудови до блакитної чаші озера Севан.

Наче сама міфічна Гея піднялася з цієї суворої каменистої землі, височить над Єреваном постаць Матері-Вірменії. Мужня жінка розпростерла над містом руки, неначе благословляючи вірменів на мирну працю, щоб ніколи не лилися на ній сльози матерів і дітей.

На пагорбі, приліпившись до нього, дивом утримуючись на його уступах, дивляться напівсліпими вікнами старі хатки

на здійняті вгору стріли підйомних кранів, на машини і бульдозери, що снують навкруги, не розуміючи, звідки тут взялося це «диво».

За вікнами автобуса пролітають гори, що перемежаються зеленою долиною, садами і виноградниками, і знов гори і каміння, майже всюди каміння. Виглянуло з-за хмари сонце, моргнуло віями і знов заховалося, лишивши на вітровому склі декілька сльозинок.

Вдоль дороги дзюрчить невеличка річечка з чистою прозорою водою. Дівчина на березі помахала рукою проїжджаючим, щось крикнула, і майнула повз вікна її смоляні коси.

Несподівано знов засяяло сонце і також несподівано блиснула перед очима поверхня озера, подернута вранішнім серпанком. Нагромаджені навкруг озера дзеркала гори схилили над ним свої срібні скроні, наче вдивляючись в свою далеку молодість. Далеко вглиб озера висунувся півострів. На його вершині відголоском своєї давнини височить суворої і похмурий храм Севан (X ст. н. е.), перед його входом хачкар — кам'яний хрест. Мереживо кам'яної різьби, здається, от-от зашелестить, затріпоче під тонкими пальцями Мартіни, що гладить тендітною рукою виточену в'яз каміння. Але це тільки здається. Хачкар мовчить. Віковічне кам'яне мовчання.

Численні мовчазні хачкари розкидані по всій Вірменії. Про що мовчать вони? Про набіги македонців і селевкідів, про напад арабів і турків, сельджуків і персів, чи про непокору своїм багатям-експлуататорам і духовенству?

Мовчать хачкари, зберігаючи пам'ять про майстрів талановитого і волелюбного народу.

Чи забудуть колись і хачкари, і монастир, і Севан, і подорожі по музеях і в картинну галерею? Чи забудуться неповторні пейзажі сонячної країни гір і виноградників, і друзі, що з такою увагою і з таким щирим серцем приймали нас на своїй гостинній землі? Мабуть, ні. І довго ще згадуватимуть «одесити» і Вагана Саркісяна, нашого доброго товариша і гідя, і веселого Едика Самвеляна, і чорнооку Гаяне, і дітлахів, що з такою зацікавленістю і безпосередністю роздівляли нашу Мартіну з неймовірною зацікавленістю з 50-ти тонюсінких косичок, і пісні і вірші талановитих вірменських поетів:

Але, як тільки видасться нова можливість, їх знову потягне у ще незвідані краї спізнати світу дальній виднокруг.

В. МАЛАХОВСЬКА,
співробітниця кафедри фізіології людини і тварин.

Зимові Карпати

Карпати — одне з улюблених місць зимового відпочинку радянських людей. Полюбляють карпатський сніг, гори, смерені студенти нашого університету. Студент філфаку Л. Платмір під час канікул побував в Карпатах, привіз багато вражень, привіз багато фотознімків. Кілька з них ви бачите.

◆ НАШ КАЛЕНДАР

До 100-річчя з дня народження Томаса Мора.

Сьомого лютого цього року виповнилося 500 років з дня народження Томаса Мора. Особа і доля цієї людини, мабуть, ніколи не перестануть хвилювати людей не тільки XX сторіччя, але й наступних поколінь. В історію людства Томас Мор увійшов як письменник, гуманіст, поет, мрійник і мислитель, юрист, політик і богослов, друг Еразма Роттердамського; лорд-канцлер англійського королівства.

Батько Томаса Мора, королівський суддя, удостоєний навіть дворянського титула, людина статечної поведінки, вважав, що син піде тим же шляхом, стане повноправним членом лондонської корпорації юристів, буде займати

прибуткову посаду адвоката. Та Томаса така перспектива не задовольняла.

Отримавши юридичну освіту, він швидко завоював визнання як серед ділових кіл за гострий розум і глибокі знання, так і серед простих людей за чесність, безкорисливість, допомогу кожному, хто звертався до нього в своїх справах. Все це сприяло тому, що 33-річного Томаса Мора було обрачено депутатом парламенту і помічником шеріфа Лондона. Разом з тим він на протязі всього життя не кидає літературної діяльності. З-під його пера вийшли не тільки відомі сучасному читачеві «Утопія» та «Історія Річарда III», але й переклади латинською мовою

давньогрецьких поетів, особисті поетичні твори англійською мовою і латинською мовою велика кількість гостропемічних релігійних трактатів, написаних проти Мартіна Лютера та його послідовників.

Перебуваючи в самому центрі ідейної і політичної боротьби свого часу, Т. Мор з притаманним йому темпераментом, чесністю і щирістю відобразив в своїх творах надії і сподівання гуманістів, до яких сам належав. І тому його поезія і проза являють собою яскраву сторінку духовного життя і боротьби цілого покоління європейських гуманістів, виявившись на рубежі XV—XVII ст. рязучою спільністю інтересів та ідейних пошуків. Символі-

чною стала і загибель цієї людини, що піднялася липневого ранку 1535 року на ешафот на площі перед Лондонським Тауером, смерть, що знаменувала собою кризу гуманістичних ідей і переддень майбутніх соціально-економічних перетворень.

Особа Томаса Мора і зараз приваблює до себе увагу не лише вчених, а й письменників і драматургів. Сучасний англійський драматург Роберт Болт присвятив Т. Морю п'єсу, яка користувалась великим успіхом як в Європі, так і в Америці. Назва її «Людина для всіх часів».

В. КУПЛІН,
викладач кафедри філософії.

ЦЕ ЦІКАВО ЖАРОСТІКА РОСЛИНА.

Американські вчені досліджували багато різних видів рослин на жаростійкість і виявили серед них чотирнадцять видів, які зовсім не горять або лише обуглюють ділянки землі, де ростуть, являють собою природну перешкоду для вогню, який розповсюджується. Рослинами, особливо ефективними в боротьбі з лісовими пожежами, виявилися розмірні і плющ.

В. о. редактора
В. БЕХТЕР.

Деканат і громадські організації філологічного факультету висловлюють щире співчуття доценту кафедри української мови Л. С. Терешко з приводу тяжкої втрати — смерті її батька.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкома и комитетта комсомола Одесского государственного университета им. И. И. Мечникова. (На украинском языке).

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).